

Sygn. akt II Ka 106/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Podwójniak

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wiktorzak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Sieradzu Anny Duczmaleskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2015 r.

sprawy **L. W. (1)**

oskarżonego z art. 178a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 23 lutego 2015 roku sygn. akt II K 1034/14

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt. 4 k.p.k. oraz art. 636 § 1 k.p.k.

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec L. W. (1) w punkcie 1 karę obniża do 1 (jeden) roku pozbawienia wolności,
2. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, w pozostałym zakresie,
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. R. kwotę 420 (czteryście dwadzieścia) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w kwocie 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej L. W. (1) w postępowaniu odwoławczym z urzędu,
4. zasądza od L. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 536,60 (pięćset trzydzieści sześć 60/100) złotych tytułem poniesionych w postępowaniu odwoławczym wydatków oraz wymierza mu opłatę za obie instancje w kwocie 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych.

Sygn. akt II Ka 106/15

UZASADNIENIE

W skierowanym do Sądu Rejonowego w Sieradzu akcie oskarżenia zarzucono L. W. (1) to, że w dniu 22 października 2014 r. w miejscowości W. B., powiatu (...), woj. (...) będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i rowerów orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. akt IIK 901/13 oraz w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu sygn. akt IIK 300/14, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy m-ki N. o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,42 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest dokonanie przestępstwa z art. 178a § 4 k.k.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2015 r. Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał L. W. (1) w miejsce zarzucanego mu czynu za winnego tego, że w dniu 22 października 2014 r. w miejscowości W. , powiatu (...), prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki N. o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się wynikiem badania 0,42 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, a ponadto w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego wobec niego w związku z prawomocnym skazaniem za przestępstwa prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokami Sądu Rejonowego w Sieradzu w sprawach o sygnaturach akt II K 901/13 i II K 300/14, będąc uprzednio prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Sieradzu w sprawie o sygnaturze akt VII K 245/01, to jest czynu wypełniającego znamiona art. 178a § 4 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Sąd na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec skazanego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 7 (siedmiu) lat. W oparciu o art. 50 k.k. Sąd orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie jego treści na okres siedmiu dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w B.. Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. R. kwotę 442,80 (czteryście czterdzieści dwa i 80/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu, w tym 23 % podatku od towarów i usług, a także zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem opłaty oraz kwotę 812,80 (osiemset dwanaście i 80/100) złotych tytułem wydatków.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze wywiódł obrońca oskarżonego, który rozstrzygnięciu zarzucił rażąco surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności poprzez nieskorzystanie z instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania. W oparciu o powyższy zarzut skarżący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres próby, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Sieradzu w innym składzie.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego L. W. (1) jedynie w zakresie w jakim kwestionował on zbytnią dolegliwość orzeczonej w stosunku do oskarżonego kary pozbawienia wolności, zasługiwała na uwzględnienie i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku w kierunku obniżenia rozmiaru tej sankcji.

Sąd Odwoławczy nie podzielił jednak zapatrywań skarżącego, zgodnie z którymi wobec oskarżonego L. W. (1) istniały przesłanki do skorzystania z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Przypomnieć w tym miejscu należy, iż o rażącej niewspółmierności wymierzonej kary (środków karnych) można mówić tylko wtedy, gdy suma kar oraz środków karnych za przestępstwo, jakie zostało przypisane oskarżonemu nie uwzględnia w sposób należyty stopnia społecznej szkodliwości czynu i stopnia zawinienia oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego.

Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k., zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Na gruncie cytowanego przepisu nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnice ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok SA w Łodzi z dnia 12 lipca 2000 r. II AKa 116/00, Prok. i Pr. 2002/1/29).

W świetle prawidłowo poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych orzeczona w stosunku do oskarżonego L. W. (1) kara jawi się jako rażąco niewspółmierna (surowa) w elemencie wymiaru tej sankcji skutkującej pozbawieniem go wolności.

Tymczasem wymierzając karę Sąd – stosownie do dyrektyw określonych w art. 53 § 1 k.k. – winien baczyć, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu, przy czym nie chodzi tutaj o społeczną szkodliwość czynu w ujęciu abstrakcyjnym, ale społeczną szkodliwość konkretnego czynu poddanego ocenie prawnokarnej. Należy zatem mieć na uwadze takie okoliczności sprawy jak: stopień nietrzeźwości sprawcy, realne zagrożenie jakie sprawca stworzył swoim zachowaniem dla bezpieczeństwa w komunikacji oraz zdrowia i życia innych uczestników ruchu, rodzaj i rozmiar naruszonych przez sprawcę reguł, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa.

Ponadto – jak wynika z art. 53 § 2 k.k. – Sąd winien przy ustalaniu wymiaru kary mieć na uwadze również właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie po jego popełnieniu.

W przypadku oskarżonego L. W. (1), któremu Sąd I instancji przypisał przestępstwo z art. 178 a § 4 k.k. możliwy wymiar kary pozbawienia wolności kształtował się w granicach od 3 miesięcy pozbawienia wolności do 5 lat pozbawienia wolności. Niewątpliwie taka rozpiętość wysokości kary zakłada pewną gradację represji karnej i daje możliwość dostosowania jej rozmiaru do okoliczności konkretnej sprawy, głównie mając na względzie okoliczności odnoszące się do czynu, jak stopień społecznej szkodliwości. Analizując ustalony w sprawie stan faktyczny (który przez skarżącego nie jest kwestionowany) podkreślić i odpowiednio uwzględnić należy fakt, iż oskarżony był wielokrotnie dotychczas karany, w tym również za przestępstwa przeciw bezpieczeństwu w komunikacji. Nie sposób jednak w tym miejscu nie zauważyć, że okoliczności popełnienia przestępstwa nie wskazują na bardzo wysoki stopień społecznej szkodliwości. Stężenia alkoholu we krwi wyrażającego się zawartością 0,42 mg/dm³ nie można traktować w kategoriach upojenia alkoholowego, nie należy również przeceniać zagrożenia jakie oskarżony stworzył dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, skoro droga którą poruszał się oskarżony w miejscowości W. nie jest szczególnie ruchliwa, zaś zdarzenie miało miejsce w czasie poza godzinami szczytowego natężenia ruchu drogowego.

Sąd Odwoławczy podzielił przy tym stanowisko Sądu I instancji, że w stosunku do oskarżonego nie zachodzą podstawy do skorzystania z warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności. Oceniając czy zachodzą przesłanki do warunkowego zawieszenia wykonania kary, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa, a także ocenia, czy warunkowe zawieszenie kary będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zatem, na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary zasługują jedynie sprawcy, co do których istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. Dotychczasowa postawa i sposób życia muszą zatem wskazywać na to, że mimo niewykonania kary zostaną osiągnięte jej cele, a w szczególności sprawca nie popełni ponownie przestępstwa (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2002 r., II AKa 267/01, Prokuratura i Prawo 2004/4/18, wyrok Sadu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 listopad 2003r., II AKa 391/03, LEX nr 120306). Zgodzić się należy z organem meriti, że dotychczasowa postawa oskarżonego, takiej gwarancji nie daje. Zważyć w tym miejscu należy raz jeszcze na jego uprzednią karalność. Oskarżony był dotychczas siedmiokrotnie karany, w tym dwukrotnie za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości – tj. za takie same czyny, za jaki odpowiada w niniejszym postępowaniu, a także dwukrotnie za kierowanie pojazdem wbrew orzeczonemu przez Sąd zakazowi. W poprzednich sprawach za popełnione przez L. W. orzeczono wobec niego: w pierwszej i drugiej karę grzywny, w kolejnych karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby. Pomimo to L. W. (1) ponownie wszedł w konflikt z prawem kierując pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Potwierdza to z jednej strony, że zastosowane wobec niego środki probacyjne okazały się nieskuteczne, a z drugiej wyklucza istnienie pozytywnej prognozy kryminologicznej – społecznej pozwalającej na skorzystanie przez niego po raz kolejny z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w rozumieniu art. 69 § 2 k.k., skoro nie potrafił wykorzystać danych mu poprzednio przez Sąd szans. Poza tym musi być zachowana pewna stopniowalność orzekanej kary, tak jak przewidział

to ustawodawca określając sankcję w art. 178a k.k. (poczynając od grzywny, poprzez karę ograniczenia wolności, a na karze pozbawienia wolności kończąc). Z pola widzenia nie może równocześnie nie może zniknąć, że w świetle przypisanego oskarżonemu czynu instytucja warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary- zgodnie z art. 69 § 4 k.k.- może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, jakich istnienia w przypadku L. W. (1) nie stwierdzono.

W tych warunkach Sąd Odwoławczy uznał, że wystarczającą dolegliwością będzie orzeczenie wobec oskarżonego kary 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Mając na uwadze powyższe względy Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że wymierzoną wobec oskarżonego L. W. (1) karę pozbawienia wolności obniżył do 1 (jednego) roku. W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy w Sieradzu zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. R. kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych podwyższoną o podatek od towarów i usług w kwocie 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć 60/100) złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej L. W. (1) na rzecz Skarbu Państwa w postępowaniu odwoławczym z urzędu.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. zasądzając na rzecz Skarbu Państwa od L. W. (1) kwotę 536,60 złotych tytułem poniesionych w postępowaniu odwoławczym wydatków oraz wymierzając mu opłatę za obie instancje w kwocie 360 złotych.